

MOBLOC

Mobiliteit en keuze voor woonplaats op lange termijn in België

DUUR VAN HET PROJECT
 Fase 1: 01/01/2007 – 31/01/2009
 Fase 2: 01/02/2009 – 31/01/2011

BUDGET
 564.774 €

SLEUTELWOORDEN
 mobility, demography, location, accessibility, migration

CONTEXT

Mobiliteit en vervoer evolueren met de tijd en naarmate de generaties worden vernieuwd. De interacties tussen dagelijkse mobiliteit en migratie van gezinnen (verhuizen naar een andere gemeente) zijn talrijk. De evolutie van de vervoerssystemen heeft de beperking van de afstanden grondig gewijzigd en heeft de keuze van woonplaats aanzienlijk uitgebreid. De spanningen tussen dagelijkse mobiliteit en residentiële mobiliteit zijn dan ook gestegen, ondanks toeneemende energieprijzen. Dit heeft een nefaste invloed op een duurzame samenleving en op het milieu. Dit project heeft tot doel de wederzijdse invloeden kracht tussen de demografie en de evoluties van mobiliteit op verschillende tijdsschalen te analyseren. In het bijzonder de keuze van de woonplaats door gezinnen, de dagelijkse toegankelijkheid en de interne migraties schijnen sterk samen te hangen.

demografische en mobiliteitsaanpak vroeger helaas werden beschouwd als verschillende graden van ruimtelijke aggregatie. De demografische aanpak, die uitgaat van een meer geaggregeerd standpunt, maakt het niet mogelijk te beschikken over gegevens van migraties over langere afstand. De toegankelijkheid en meer in het algemeen de toekenning van het verkeer gingen daarentegen traditioneel uit van een gespreide (gedesaggregeerde) aanpak.

Er moet een gemeenschappelijk terrein worden gevonden opdat beide zienswijzen op vruchtbare wijze zouden kunnen samenwerken. In dit project lijkt het gepast de spreiding uit te voeren op het niveau van de 589 Belgische gemeenten.

In de praktijk vraagt dit van de demografen een zeer bijzondere aandacht voor de aspecten van interne migratie, want deze zijn, op een dergelijk niveau van ruimtelijke spreiding, frequenter dan geboorten en sterfgevallen.

De analyse van de mobiliteit heeft op haar beurt af te rekenen met de moeilijkheid om de vraag naar mobiliteit te voorspellen in functie van de evolutie van de bevolking.

PROJECTBESCHRIJVING

Doelstellingen

De doelstelling van dit project is de verbanden te bestuderen tussen de maatschappelijke evolutie op lange termijn, de keuze van woonplaats, de vraag naar vervoer en de evolutie van de toegankelijkheid die hieruit voortvloeit. Wat de maatschappelijke trends betreft, zal de nadruk worden gelegd op de gevolgen van de vergrijzing van de bevolking, de evolutie van de gezinnen en de relaties tussen de generaties. Maar ook andere factoren, zoals ruimtelijke ordening en levensstandaard, zullen in aanmerking worden genomen als mogelijke parameters voor de modellen. De doelstellingen van het project omvatten simulaties van toekomstscenario's voor België. Wat het transport betreft, zal de nadruk liggen op de evolutie van de vraag naar mobiliteit en de verkeersomstandigheden die hieruit voortvloeien.

Methodologie

Dit onderzoek houdt aanzienlijke uitdagingen in, maar er kunnen relevante methodes worden ontwikkeld om deze uitdagingen aan te gaan.

De eerste uitdaging vloeit voort uit de vaststelling dat de de-

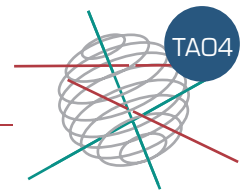
En tweede uitdaging bestaat erin een gepast model op te stellen van de factoren die een invloed hebben op de migratiebeslissingen en de kenmerken van de bevolking. De meest verwaarloosde variabelen zijn de sleutelementen in de levenscyclus. Andere kenmerken van de bevolking zijn, en dat is gekend, factoren die een invloed hebben op de vraag naar mobiliteit: de opleiding, het sociaal-professionele statuut of het bezit van een rijbewijs. De evaluatie van deze parameters zal ook in dit project worden opgenomen.

Tot slot is de integratie van de demografiemodellen en transport die op elkaar inspelen hoogst wenselijk, maar niet vanselfsprekend in de praktijk.

De methodologie die werd ontwikkeld voor het MOBLOC-project houdt ook rekening met de parallele inspanningen van het MOBILUX-project.

De eerste fase van het project zal hoofdzakelijk gewijd worden aan de ontwikkeling van de evolutiemodellen. In de tweede fase zal een eerste deel gewijd worden aan modellen van residentiële lokalisatie (mobiliteit op lange termijn) en van toegankelijkheid (mobiliteit op korte termijn). Dit is een eerste verplichte stap naar een modelvorming en een analyse van de interacties tussen lokalisatie en toegankelijk-

MOBLOC

Mobiliteit en keuze voor woonplaats op lange termijn in België

heid. Eens het kader is opgesteld, zal het worden gebruikt voor de analyse van verschillende scenario's van mogelijke evolutie voor de Belgische bevolking, rekening houdend met factoren zoals vergrijzing, de evolutie van de gezinnen of de relaties tussen de generaties en hun impact op de lokalisatie en de toegankelijkheid en bijgevolg op de duurzame ontwikkeling.

De partners verdelen de taken als volgt:

1. Wederzijdse informatie en algemene architectuur (GRT-GédAP-CEPS)
2. Evolutiemodellen (GRT-GédAP-CEPS)
3. Tussentijds verslag en consolidatie (GRT-GédAP)
4. Model van residentiële lokalisatie (GRT-GédAP-CEPS)
5. Model van toegankelijkheid (GRT-GédAP-CEPS)
6. Interactie tussen lokalisatie en toegankelijkheid (GRT-GédAP-CEPS)
7. Analyse van de scenario's (GRT-GédAP-CEPS)
8. Verspreiding en verslagen (GRT-GédAP-CEPS)
9. Coördinatie (GRT)

RESULTATEN

Op het einde van de eerste fase zal een tussentijds verslag worden gewijid aan de opgestelde evolutiemodellen. Hierin zullen de uitgewerkte methodologieën en de eerste voorspellingen voor de Belgische bevolking worden voorgesteld.

Op het einde van de tweede fase omvatten de resultaten, naast de ontwikkelde modellen en hun methodologieën:

- de bevolkingsvoorspellingen op gemeentelijk niveau;
- een matrix herkomst/bestemming op het niveau van de gemeenten voor werk/school en andere motieven, met een aantal aanduidingen over de modale verdeling voor elke bestemming (voor elke periode van het model);
- maatregelen qua toegankelijkheid voor elke gemeente en elke periode;
- de effecten van de interacties tussen toegankelijkheid en migraties;
- de analyse van scenario's die de gevolgen van de vergrijzing, de evolutie van de gezinnen en de relaties tussen de generaties verduidelijken.

PARTNERS - ACTIVITEITEN

De Groep voor Onderzoek naar Vervoer (Groupe de Recherche sur les Transports - **GRT**) van de FUNDP spitst zich toe op de analyse van het gedrag van de verplaatsingen en de mobiliteit van de individuen, met als uitgangspunt geaggregeerde en gesaggregeerde modellen. De lopende ontwikkelingen zijn een samenvattende beschrijving per bevolking van België en een vraagmodel gebaseerd op de activiteiten.

De doelstelling van **GédAP** is basis- en toegepaste onderzoeken te ont-

wikkelen inzake demografie van de bevolkingsdynamieken, onder de tijdelijke en ruimtelijke aspecten. Hij behandelt interne en internationale migraties, de evoluties van de gezinnen en de demografie van kleine entiteiten (gemeenten).

Het departement **GEODE** van het CEPS richt zijn onderzoek op het ruimtelijke; het omvat de gezinnen en de woonplaatsen, de openbare infrastructures, het levenskader en de overheidsstrategieën inzake ruimtelijke planning en ontwikkeling.

CONTACT INFORMATIE

Coördinator

Philippe Toint

Facultés Universitaires Notre Dame de la Paix (FUNDP) GRT
Rempart de la Vierge 8
B-5000 Namur
Tel:+32 (0)81 72 49 17
Fax:+32 (0)81 72 49 14
philippe.toint@fundp.ac.be
<http://www.grt.be>

Promotoren

Thierry Eggerickx

Université Catholique de Louvain (UCL)
GédAP-SPED
Place Montesquieu 1 bte 4
B-1348 Louvain-La-Neuve
Tel:+32 (0)10 472967
Fax:+32 (0)10 474192,
eggerickx@sped.ucl.ac.be

Philippe Gerber

CEPS/INSTEAD
BP 48
L-4501 Differdange
Grand Duché de Luxembourg
Tel: +352 585855601
Fax: +352 585560
philippe.gerber@ceps.lu

Opvolgingscomité

Voor de volledige en de meest up-to-date samenstelling van het Opvolgingscomité, gelieve onze databank van federale onderzoeksacties (FEDRA) te bezoeken op <http://www.belspo.be/fedra> of <http://www.belspo.be/ssd>

